

***ПРОГРАМ РАДА ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА ПРИБОЈ ЗА
2026. ГОДИНУ***

Годишњи план рада Завичајног музеја Прибој за 2026. годину представља основни програмски документ којим се дефинишу приоритети, циљеви и активности установе у складу са њеном мисијом, визијом и законским обавезама. Полазећи од задатака музејске делатности – прикупљања, чувања, проучавања, заштите и презентације културних добара – планом су утврђене програмске области и мере које ће допринети унапређењу стручног рада, развоју музејске публике и јачању улоге музеја у културном животу општине Прибој.

Током 2026. године акценат ће бити стављен на реализацију сталних и повремених изложби, наставак сарадње са образовним и културним установама, спровођење едукативних и промотивних програма, као и на унапређење музејске инфраструктуре и дигитализације фонда. Завичајни музеј Прибој ће кроз планиране активности наставити да афирмише културну баштину прибојског краја, чувајући идентитет заједнице и подстичући њен културни развој.

У наредном периоду посебна пажња биће посвећена развоју **међумузејске сарадње** са сродним институцијама у земљи и региону, кроз размену изложби, заједничке истраживачке и едукативне пројекте, као и умрежавање стручњака различитих профила. Овакви облици сарадње допринеће бољој видљивости музејске делатности, професионалном усавршавању запослених и широј промоцији културне баштине прибојског краја на националном нивоу.

Посебан сегмент програмских активности Музеја у 2026. години биће усмерен на **сарадњу са школама и предшколским установама**, кроз реализацију радионица, тематских часова, вођених обилазака и едукативних програма прилагођених различитим узрастима. Овакви облици рада имају за циљ развијање свести код деце и младих о значају очувања културног наслеђа, неговање поштовања према прошлости и подстицање интересовања за историју и културу свог завичаја. Завичајни музеј Прибој тиме остварује своју важну образовну и друштвену улогу, повезујући културу, образовање и заједницу у целину.

У складу с наведеним, Завичајни музеј Прибој своју функционалну компоненту остварује кроз рад наших одељења. Организација Завичајног музеја је дефинисана његовим комплексним типом кроз рад музејских одељења, збирки и радионица. Организациону структуру чине: археолошко, етнографско, историјско, уметничко, просветно-педагошко одељење, документациони центар, библиотека стручне литературе, конзерваторско-препараторска и фотографска радионица и заједничке службе. Организациона структура је само делимично кадровски оспособљена, стога у будућности треба упослити недостајући кадар.

План и програм рада Завичајног музеја Прибој је урађен у форми предлога, а његова реализација ће зависити од стицања за то потребних финансијских услова.

Археолошко одељење

Археолошко одељење Завичајног музеја Прибој поседује богату збирку предмета прибављених систематским археолошким истраживањима на подручју општине Прибој. Материјал обухвата налазе из различитих епоха, почев од праисторије, преко антике, до средњег века, што сведочи о континуитету живота на овом простору.

Највећи број истражених хумки у прибојском крају потиче из раног бронзаног доба, док су неке грађене и у каснијим раздобљима, нарочито у време Келта крајем латенског периода. У сталној поставци Музеја, када је реч о праисторијској збирци, најзаступљенији су предмети пронађени на локалитетима **Јармовац** и **Крајчиновићи**, који својом разноврсношћу и бројношћу представљају драгоцен извор за проучавање најстаријих култура овог подручја.

Збирка средњовековног периода обухвата предмете са два локалитета од изузетне историјске и културне вредности: **манастира Светог Николе у Бањи** и **манастира Светог Георгија у Мажићу**. Изложени археолошки налази са ових локалитета сведоче о високом степену развоја духовног и уметничког живота у средњем веку на простору Прибоја.

Активности Археолошког одељења усмерене су на даља истраживања, заштиту и стручно обрађивање налаза, као и на њихову презентацију јавности кроз изложбе, предавања и публикације, са циљем да се археолошко наслеђе приближи широј заједници и укључи у савремене токове културног живота.

За 2026. годину за археолошко одељење у плану је изложба фигурина „**ЧУВАМ ТЕ- нове перспективе у тумачењу антропоморфних фигурина са локалитета Медведњак кроз праксу Археологије срца**“ из Народног музеја Смедеревске Паланке.

Јун и јул је резервисан за изложбу „**Анималиа ет популис**“ ауторке Дивне Грачић из музеја Нови Сад. Део ове изложбе су и два артефакта из поставке нашег музеја. Након ове изложбе план је наставити са радионицама те ове године ће то бити археолошка радионица која ће укључити демонстрације конзерваторских техника, рад са аутентичним материјалима.

У току 2026. године планирана је реализација изложбе Природњачког музеја „**Хиландарски медицински кодекс и српска средњовековна медицина**“, чији су аутори Александра Савић, музејски саветник Природњачког музеја и др Снежана Јарић, научни саветник, Институт за биолошка истраживања „Синиша Станковић“ – Институт од националног значаја за Републику Србију (ИБИСС). Изложба има за циљ да представи јавности медицинска знања и праксу лечења људи природним лековитим средствима, која су била доступна у средњем веку у Србији. Куриозитет изложбе су изузетно ретки, сачувани средњовековни експонати из области хирургије са подручја Србије из 15-16. века (хируршки нож, сврдло за вађење метака, пинцете, наочаре лекара, скалпели итд.), из манастира Мажићи код Прибоја, који су експонати Завичајног музеја Прибој.

Затим план је приказати занимљиве археолошке филмове у продукцији РТС -а да то буде у склопу међународног дана археологије (октобар).

У току 2026. године Археолошко одељење планира организацију још једне изложбе под називом **MOSAIC IMAGE**- лични универзум ауторке Оливере Гаврић Павић и Ивана Павића уз промоцију књиге „Мозаик у Србији 1950 – 2025“.

Крајем године у плану је и тематска изложба из Музеја Сарајева. Све ове планиране активности биће праћене континуираном припремом визуала, дописа и промотивних материјала.

Поред изложби и радионица у плану је завршна фаза реконструкције археолошког депоа као и почетак обраде материјала који се тамо налазе.

Етнолошко одељење

Етнолошко одељење Завичајног музеја Прибој чува, проучава и презентује богато културно наслеђе прибојског краја, са посебним освртом на традиционални начин живота, обичаје, занате и народну уметност. Збирка етнолошког материјала формирана је прикупљањем предмета из свакодневног живота становништва с почетка 20. века, али и из ранијих периода, који верно приказују изглед сеоских домаћинстава, одевање, исхрану, радне алате и обичаје.

У сталној поставци заступљени су предмети из области **покућства, ношње, текстилне радиности, земљорадње и занатства**, који сведоче о начину живота и раду становништва старог Прибоја и околних села. Посебну вредност имају предмети народне радиности — ручно ткање, вез и израда народних ношњи, који представљају изузетне примере умећа и естетике локалних мајстора.

Етнолошка збирка пружа аутентичан увид у материјалну и духовну културу овог подручја, а кроз изложбе, радионице и едукативне програме Музеј настоји да најмлађим генерацијама приближи традицију и очување културног идентитета. Активности одељења усмерене су на даље прикупљање и систематизацију предмета, истраживање терена, као и на сарадњу са локалним становништвом и установама културе ради очувања нематеријалног културног наслеђа.

Етнолошко одељење Завичајног музеја Прибој у 2026. години планира систематско истраживање традиционалних веровања и обичаја у селима општине Прибој, са посебним освртом на њихову савремену трансформацију и улогу у заједници. Истраживање ће обухватити теренске разговоре, документовање усмених предања, као и фотографско и видео бележење обичајних пракси, што ће резултирати израдом свеобухватног научног рада и материјала за музеолошку презентацију.

У Завичајном музеју у току пролећа 2026. биће представљена књига **„Сабихина софра“** ауторке Сабихе Дацић – јединствени кувар који чува традиционална бошњачка јела, обичаје и културно наслеђе. Са више од 120 рецепата и аутентичним причама прикупљеним од њене нане, књига представља спој гастрономије, традиције и личног идентитета ауторке. На промоцији ће посетиоци имати прилику да чују инспиративне приче о настанку књиге која доприноси очувању и популаризацији традиционалне кухиње. Програм ће бити употпуњен дегустацијом Сабихиних традиционалних јела, уз атмосферу која подсећа на стара, добра времена.

Завичајни музеј Прибој у 2026. години наставиће са реализацијом едукативних активности за децу и младе, са циљем приближавања културне баштине и развоја свести о значају очувања материјалног и нематеријалног наслеђа. Програм обухвата

интерактивне и креативне радионице које упознају децу са традицијом, занатима, обичајима и свакодневним животом прошлости.

Радионица „Мали музеј у мојој кући“ – Деца доносе старе породичне предмете и представљају их као „мини експонате“. Радионица подстиче развој свести о значају породичног и културног наслеђа, креативности и поштовања према традицији, а завршава се мини изложбом „Мали музеј у Прибоју“.

Едукативни програми представљају значајан сегмент делатности Музеја, јер кроз интерактиван рад деца стичу непосредно искуство, уче и развијају поштовање према културном наслеђу и свест о сопственом идентитету.

Уметничко одељење Завичајног музеја Прибој чува, проучава и презентује слике, графике, скулптуре и друге уметничке предмете настале на простору Прибоја и околине, као и радове значајних аутора из Србије. У оквиру одељења налазе се три значајна легата: **уметничке слике Надежде Виторовић, Наила Ћеловића и легат колекционарке Невне Виторовић**. Ови легати представљају драгоцену вредност Музеја и омогућавају приказ различитих стилских и тематских праваца у визуелној уметности.

Изложбене активности Завичајног музеја Прибој у 2026. години наставиће се као и претходних година, са фокусом на приређивање повремених, тематских, покретних, студијских и гостујућих изложби. Такве активности пружају прилику за представљање нових достигнућа у музејској делатности, као и додатни мотив за посету јавности. Поред тога, кроз локалну, националну и међународну размену, Музеј ће организовати изложбе других установа и слати своје изложбе у друге средине, чиме се афирмише културна сарадња и видљивост Музеја на ширем нивоу.

Активности одељења укључују и стручну обраду уметничких дела, каталошку документацију, издавачке пројекте са циљем очувања и промоције уметничког наслеђа и афирмације Завичајног музеја Прибој као центра визуелне културе и креативног учења.

Интерактивна изложба **„Разгледнице Прибоја – приче из прошлости“** – У 2026. години, Уметничко одељење планира реализацију интерактивне изложбе старих разгледница Прибоја, у којој ће грађани активно учествовати. Посетиоци ће имати прилику да донесу своје разгледнице, да поделе сећања и приче везане за њих, а кустоси ће их интегрисати у поставку изложбе. Циљ изложбе је прикупљање и очување локалне историје кроз личне успомене грађана, укључивање јавности у креирање музејског садржаја и развијање свести о значају културног наслеђа и личног доприноса очувању историје.

Изложба у сарадњи са Полимским музејом Беране, реч је изложби која је део легата овог музеја, аутора Миомира Миша Поповића, који је 1929. рођен у Прибоју. Мишо Поповић је Полимском музеју поклонио легат од 200 уметничких радова уље на платну из различитих фаза његовог стваралаштва, тако да се ти радови повремено излажу у Галерији Полимског музеја као и у музејима и галеријама у региону.

Гостујућа изложба **др Мерсике Прушевић Дулић**, ванредне професорке на Департману за мултимедијални дијазн Рачунарског факултета у Београду. Уметница је дипломирала на Департману за уметност Универзитета у Новом Пазару, мастер студије завршила је на Академији уметности у Новом Саду, а докторирала је на

Факултету савремених уметности у Београду. Прушевић Дулић иза себе има богату излагачку биографију- 20 самосталних и више од 300 групних изложби у Србији и иностранству, укључујући Италију, Украјину, Турску, Канаду и Аустралију.

Међународна дечја радионица „Јагарт“- Традиционално, у Завичајном музеју Прибој већ 17 година се организује Међународна дечја радионица „Јагарт“, која је у плану и за 2026. годину. Радионица је основана 2008. године при Уметничком одељењу Музеја, са циљем да допринесе образовању младих нараштаја и оствари просветно-педагошку улогу Музеја у заједници. Радионица је намењена деци основношколског узраста која показују посебно интересовање за визуелну уметност и креативни израз. Стручни водичи и уметници сарађују са децом, пружајући смернице, техничку подршку и подстицај за индивидуално стваралаштво. Радионица доприноси афирмацији Завичајног музеја Прибој као центра културног образовања, подстиче трајни интерес деце за ликовну уметност и јача везу младих са локалним културним наслеђем. Завршни радови учесника биће изложени у Музеју, чиме се додатно афирмише њихов труд и стваралачки рад.

У 2026. години планирана је и радионица за децу **„Колаж прошлости и садашњости“** – Израда колажа од старих фотографија, слика и цртежа који повезују прошлост и савременост, подстицајући креативност и визуелно размишљање. Ова радионица пратиће изложбу „Разгледнице Прибоја – приче из прошлости“.

Новогодишња радионица- Пред нову годину, Завичајни музеј Прибој организује радионицу прављења накита и кићења јелке намењену деци од 1. до 4. разреда основне школе. Радионица је осмишљена као интерактивни програм који комбинује креативно стварање, учење о традиционалним украшавању и заједничку игру. Радионица је планирана и за 2026. годину.

Историјско одељење и конзерваторско-рестаураторска радионица

Рад Историјског одељења и Конзерваторско-рестаураторске радионице у Завичајном музеју Прибој у 2026. години биће делимично ограничен због недостатка кадрова. Већи део стручних активности, посебно у области конзервације и рестаураторских радова, биће реализован ангажовањем спољних сарадника или кроз пројекте у оквиру надлежног министарства културе.

Активности одељења усмерене су на стручну обраду, документацију и заштиту предмета у складу са музеолошким стандардима. Иако ће број интерних активности бити ограничен, предвиђа се наставак сарадње са стручњацима и институцијама како би се обезбедила континуирана заштита и очување културне баштине.

Библиотека

Библиотека Завичајног музеја Прибој пружа подршку истраживачком и стручном раду Музеја. Фонд библиотеке обухвата литературу из области археологије, етнологије, историје, историје уметности, историје локалног позоришта, музеологије, као и издања настала у оквиру издавачке делатности Завичајног музеја Прибој.

У 2024. години започети су радови на дигитализацији библиотечког фонда, а наставак и завршетак овог процеса планирани су и за 2026. годину. Дигитализација

омогућава бољу доступност стручне литературе, заштиту и очување књига и публикација, као и ефикаснију подршку музејским истраживачким и едукативним активностима.

Поред дигитализације, библиотека активно прати нова издања из области које покрива Музеј, обезбеђујући да фонд буде комплетан и актуелан за све стручне потребе. Такође, библиотека пружа могућност корисницима за консултације, истраживање и припрему стручних радова, као и подршку наставницима и студентима у оквиру образовних програма.

У 2026. години планира се наставак развоја библиотеке као центра стручне документације, са посебним освртом на интеграцију дигитализованих материјала у едукативне и истраживачке програме Музеја, што ће још више омогућити повезивање библиотеке са свим одељењима и јавним активностима установе.

Појединачни програми- Фестивал „Дани Данила Лазовића“

Завичајни музеј Прибој је један од организатора Фестивала „Дани Данила Лазовића“, фестивала који обележава живот и рад овог значајног културног ствараоца и афирмише глумачко и позоришно наслеђе Прибоја. У 2026. години, фестивал ће се наставити као културна манифестација са богатим програмом намењеним широј публици. У досадашњем раду, фестивал се трудио да у оквиру свог програма угости великане српског и регионалног глумишта, али и професоре и истакнуте стручњаке из наше земље и региона, а пре свега у области сценског говора (дикције), поезије и драмских уметности. Фестивал се традиционално отвара изложбом у Галерији “Надежда Нада Виторовић”.

Инвестициона улагања и развој инфраструктуре

Завичајни музеј Прибој препознаје значај инвестиционих улагања за очување и развој културне баштине. У 2026. години, посебан акценат биће стављен на унапређење музејске инфраструктуре и обезбеђивање адекватних услова за чување и презентацију збирки.

Планирана су следећа улагања:

Изградња депоа за уметнички легат, који ће омогућити безбедно складиштење и правилну конзервацију слика, цртежа и других уметничких предмета из легата Надежде Виторовић, Наила Ћеловића и Невне Виторовић.

Замена крова на археолошком депоу, чиме ће се обезбедити заштита налаза и музејских предмета од атмосферских утицаја, влаге и других ризика који могу угрозити очување збирки.

За реализацију ових инвестиционих пројеката планирано је **тражити суфинансирање од стране надлежног министарства Републике Србије**, како би се обезбедила адекватна средства и обезбедили стандардни услови за чување и презентацију културних добара. Ова улагања имају за циљ стварање безбедног и функционалног простора за музејске збирке, подизање стандарда заштите културних добара и омогућавање квалитетнијег рада музејских одељења и стручних тимова.

Нада Милићевић,
директор Завичајног музеја Прибој

На основу члана 20. Статута општине Прибој ("Сл.лист општине Прибој" бр.1/19), Скупштина општине Прибој на седници одржаној 22.12.2025. године, донела је

О Д Л У К У
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРОГРАМ РАДА СА
ФИНАНСИЈСКИМ ПЛАНОМ
ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА ПРИБОЈ ЗА 2026. ГОДИНУ

I ДАЈЕ СЕ сагласност на Програм рада са финансијским планом Завичајног музеја Прибој за 2026.годину, који је донео Управни одбор установе бр.02-187/25 од 05.12.2025.године.

II Саставни део ове Одлуке је и Програм рада са финансијским планом Завичајног музеја Прибој за 2026.годину.

III Одлуку објавити у Службеном листу општине Прибој.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ПРИБОЈ
01 Број: 02-34/2025 од 22.12.2025.године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Борис Мрдовић, дипл.правник